

GOED ZORGEN VOOR OUDEREN

TROTS

KERK

MEER GELIJKHEID

VRIJHEID

GEZONDHEID

KUNST EN CULTUUR

MIJN GELOOF

WERK

POLITIE

MIJN FAMILIE

GENOEG HUIZEN

**ELKAAR HELPEN
NEDERLANDSE TRADITIE**

DE BIJBEL

NAAR SCHOOL KUNNEN

VEILIGHEID

STRENGERE REGELS

OP VAKANTIE NAAR HET BUITENLAND KUNNEN

GEEN RACISME

DIEREN

GELD VERDIENEN

MEEBESLISSEN

STERK LEGER

SPORT

EERLIJK DELEN

EUROPA

KLIMAAT

GRENZEN DICHT

NATUUR

MOSKEE

VOOR ELKAAR ZORGEN

VRIJHEID VAN MENINGSUITING

ZORG VOOR DE SCHEPPING

DEMOCRATIE

**RESPECT HEBBEN
VOOR ELKAAR**

MIJN NAAM IS

.....

Adres:

Leeftijd:

School:

Groep:

Als ik de baas was van Nederland, zou ik...

.....

Als ik één ding zou kunnen veranderen in Nederland, dan zou ik...

.....

Het allerbelangrijkste vind ik ... (omcirkel maximaal 3 woorden)

.....

Het **VOLK** is de baas...

Nederland is een democratie. De inwoners van ons land zijn de baas. Maar het is lastig om met z'n allen beslissingen te nemen. Daarom kiezen we 150 mensen die dat voor ons doen. Die mensen zitten in de Tweede Kamer. In de Tweede

Kamer zitten verschillende partijen, met verschillende meningen over wat goed is voor ons land. De Tweede Kamer noemen we ook wel volksvertegenwoordiging.

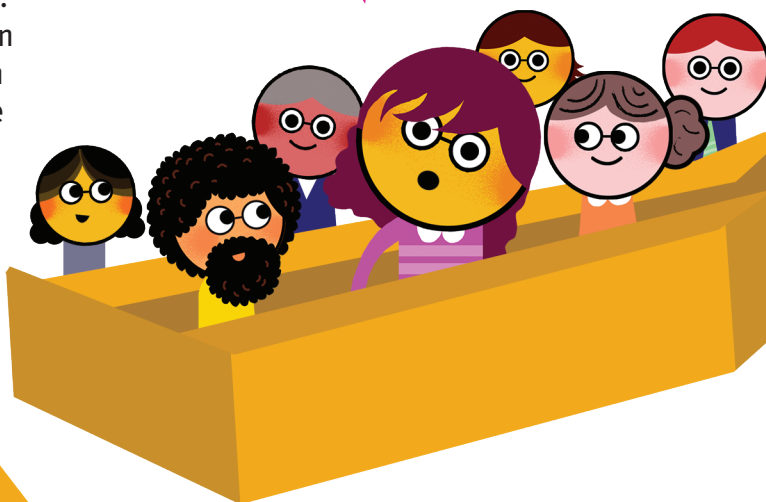
VOORZITTER

Hier zit de voorzitter van de Tweede Kamer. Zij moet ervoor zorgen dat niemand voor zijn beurt praat tijdens de vergadering.

VAK K

Hier zitten de ministers. Vanuit deze plek kunnen zij de Tweede Kamerleden goed aankijken als ze vragen krijgen.

FRACTIE-VOORZITTERS

Op de voorste rij zitten de fractievoorzitters van de grote partijen. Zo zijn ze goed in beeld.

WAT ZEGT U?

SOMS BEGRIP IK DE MOEILIJKE WOORDEN NIET, MAAR DAN ZOEK IK ZE OP EN LEER IK ER WAT VAN.

Wat doet de **TWEEDE KAMER?**

De ministers bedenken plannen voor het land. Zo'n plan noemen we een wetsvoorstel. Maar de ministers mogen deze plannen niet zomaar gaan uitvoeren!

Hun wil is wet

Voordat een minister een plan mag uitvoeren, gaat de Tweede Kamer erover praten. De Tweede Kamer kan het wetsvoorstel dan bijvoorbeeld een beetje aanpassen. Daarna gaan ze stemmen of ze het een goed plan vinden.

Meer dan de helft van de aanwezige Kamerleden moet voor het wetsvoorstel zijn, anders gaat het plan niet door.

Regering controleren

De mensen in de Tweede Kamer controleren of de regering het land goed bestuurt. Daarom vergaderen ze vaak. En ze stellen lastige vragen aan de ministers. Zijn de problemen in ons land echt opgelost door de nieuwe wet? Doet de minister goed zijn best? Als de Tweede Kamer vindt dat de minister fouten maakt, kunnen ze de minister een waarschuwing geven. In het ergste geval wordt de minister ontslagen!

1. PORTEFEUILLE

2. INTERRUMPEREN

3. AFTREDEN

4. DEBAT

5. MOTIE

6. DE VERGADERING SCHORSEN

Spreek jij Tweede Kamer-ees?

In een vergadering van de Tweede Kamer gebruiken ze veel moeilijke woorden. Hiernaast staan een paar voorbeelden. Weet jij wat ze betekenen? Verbind de juiste woorden met elkaar.

c. DISCUSSIE

A. IEMAND ONDERBREKEN

e. ONTSLAG NEMEN

D. PAUZEREN

F. OPDRACHT AAN DE MINISTER

B. TAKENPAKKET VAN DE MINISTER

Leve De DEMOCRATIE!

Op 22 november 2023 is de

Alle Nederlanders van jaar en ouder mogen dan kiezen wie er in de

komen. Er is plaats voor Kamerleden.

We noemen hen ook wel volksvertegenwoordigers. Zij mogen namens het

Nederlandse volk beslissingen nemen voor het land. Bijvoorbeeld: vanaf welke

leeftijd je mag drinken, hoe hard je mag

hoeveel de gemeente krijgt, en nog veel meer.

We leven in Nederland in een . Dat betekent dat je mag

stemmen op wie je wilt. En als je het niet eens bent met wat de Tweede Kamer

beslist, mag je dat laten horen! Je kunt demonstreren, handtekeningen

verzamelen, een referendum aanvragen, of op sociale media je geven.

En als je écht invloed wilt hebben, kun je ook zelf de in gaan.

MIAUUUUI, ik heb
in de witte verf gestaan
en ben over de tekst
heen gelopen!

Vul de juiste woorden
in op de
witte pootjes...

100 LEVEN GELD SLAAN ZAKKEN CHIPS

DEMOCRATIE MENING RIJDEN DICTATUUR

BALLENBAK KUSSENGEVechTEN OP STRAAT

18 GEVANGENIS 150

TWEEDE KAMER KOFFIE POLITIEK

FINALE TWEEDE KAMERVERKIEZING

ALCOHOL GEKKE TIJD 10

Welke zin staat hier?

VUL IN: .....

WOORDZOEKER

Kleur de **BLAUWE** woorden. Ze staan soms van **voor naar achter** of van **boven naar beneden**! De letters die je overhoudt vormen een woord. Weet jij welk woord?

VERKIEZINGEN

Om de **vier JAAR** is er een **VERKIEZING** voor de **Tweede KAMER**. Soms moeten de **KIEZERS** **eerder** naar de **STEMBUS**. Als de **PARTIJEN** in de **REGERING** niet langer met elkaar willen samenwerken bijvoorbeeld. Dan is er een **CRISIS**. Dat noem je ook wel de val van het kabinet. Dat is de afgelopen keer gebeurd. De minister-president biedt de **KONING** zijn **ONT-SLAG** aan. Er komt dan een **Nieuwe** verkiezing, waarbij iedereen zijn **STEM** mag uitbrengen.

.....

WAT WILLEN DE POLITIEKE PARTIJEN?

O nee! Een harde windvlaag op het Binnenhof blaast alle papieren door de war. Op de blaadjes kun je lezen wat voor plannen de partijen hebben voor Nederland. Maar van wie is welk blaadje? Teken een lijn van de partijleider naar zijn of haar programma.

DENK vindt gelijkwaardigheid belangrijk. Discriminatie moet hard worden aangepakt, vooral de discriminatie van moslims. DENK is tegen regenboogvlaggen. Autorijden moet goedkoper worden en de prijs van vlees mag niet stijgen.

mijn naam: .....

D66 vindt klimaat, onderwijs en de Europese Unie belangrijk. Nederland moet over 16 jaar klimaatneutraal zijn. D66 wil ook dat mensen meer eigen keuzes kunnen maken, bijvoorbeeld over het eind van hun leven.

De **VVD** vindt vrijheid en veiligheid belangrijk. De overheid moet zich weinig met de economie bemoeien, maar wel bedrijven steunen. De partij wil dat er minder migranten naar Nederland komen. En ze wil Nederland veiliger maken door misdaad harder te bestraffen.

mijn naam: .....

mijn naam: .....

mijn naam: .....

mijn naam: .....

mijn naam: .....

mijn naam: .....

GroenLinks/PvdA wil zich inzetten voor het klimaat en voor gelijkheid. Het minimumloon moet omhoog en over 16 jaar moet Nederland klimaatneutraal zijn. De partij wil meer samenwerking in de Europese Unie. De overheid moet burgers meer vertrouwen.

mijn naam: .....

50PLUS komt op voor ouderen. De partij wil dat mensen vanaf 65 jaar met pensioen kunnen en dat de pensioenen omhoog gaan. Ouderen moeten betere en goedkopere zorg krijgen en zich op straat veiliger kunnen voelen.

De **SGP** gaat uit van het christelijke geloof. De ideeën van deze partij komen uit de Bijbel. De partij is tegen abortus en euthanasie. De SGP vindt veiligheid, het gezin en het platteland belangrijk.

Forum voor Democratie wil minder migranten en weg uit de Europese Unie. Maatregelen tegen klimaatverandering vindt de partij onnodig. Kolencentrales en de gaskraan in Groningen moeten weer open. De partij vindt dat niet Oekraïne, maar vooral Rusland slachtoffer is van de oorlog.

JA21 wil dat de overheid en de Europese Unie zich minder bemoeien met Nederlanders. De partij wil geen asielzoekers meer opvangen. Er moet minder geld naar de klimaatplannen. JA21 wil kerncentrales bouwen, meer politie en minder belasting.

Volt vindt samenwerken met andere Europese Unie-landen heel belangrijk. Bijvoorbeeld voor het klimaat en de verdeling van asielzoekers. De partij wil korte vliegvluchten verbieden, vervuillende fabrieken sluiten en meer treinen laten rijden in de EU. Volt wil mensen met geldproblemen meer helpen.

De PVV wil dat er geen asielzoekers meer naar Nederland komen. Ook willen zij geen islamitische scholen, korans en moskeeën. Er moet meer geld naar de politie en de zorg, en minder naar de klimaat- en stikstofplannen.

Bij1 bestrijdt discriminatie. Ze willen racisme harder bestraffen en schade door het Slavernij-verleden terugbetalen. Mensen hoeven van Bij1 minder uren per week te werken en het minimumloon moet omhoog. Bij1 wil dat openbaar vervoer en zorg gratis worden en dat alle vluchtelingen welkom zijn.

mijn naam:

De BBB wil dat de overheid haar best doet om het vertrouwen van de burgers terug te winnen. Politici moeten meer aandacht hebben voor het platteland. Boerenbedrijven moeten behouden blijven en de stikstofregels moeten minder streng worden. De BBB wil minder asielzoekers en meer woningen.

Wist je dat het Binnenhof gerenoveerd wordt? De Tweede Kamer zit nu tijdelijk op een andere plek!

mijn naam:

ER DOEN NOG MEER PARTIJEN MEE!

mijn naam:

mijn naam:

mijn naam:

mijn naam:

Het CDA vindt respect voor normen en waarden belangrijk en wil meer aandacht voor gezinnen en voor provincies buiten de Randstad. De overheid moet niet alles regelen. Ze kan veel meer overlaten aan burgers en maatschappelijke organisaties.

De Partij voor de Dieren wil dat we beter omgaan met dieren, natuur en klimaat. Nederland moet over 6 jaar klimaatneutraal zijn. De partij wil meer natuurgebieden en een verbod op wegwerplastic. En grote vervuilers moeten meer betalen.

mijn naam:

mijn naam:

De ChristenUnie is een christelijke partij. Ze wil armoede bestrijden, bijvoorbeeld door een hoger minimumloon. En minder vliegvluchten, schone energie en betere zorg voor jongeren. De ChristenUnie wil dat mensen tijd krijgen om voor elkaar te kunnen zorgen.

mijn naam:

De SP wil minder ongelijkheid in Nederland. Huren moeten omlaag, het minimumloon hoger en grote bedrijven en miljonairs moeten meer belasting betalen. De SP wil de pensioenleeftijd naar 65 jaar, goedkoper openbaar vervoer en meer inspraak voor burgers.

Nieuw Sociaal Contract wil het bestuur in Nederland verbeteren en het lage vertrouwen in de politiek, bijvoorbeeld door het toeslagenschandaal, herstellen. De partij wil een zekerder bestaan voor burgers: rechten moeten beter beschermd worden, werken moet meer lonen en basisvoorzieningen moeten altijd beschikbaar zijn.

EN? WEET JE AL OP WELKE **PARTIJ** JIJ ZOU WILLEN STEMMEN?

Schrijf hier twee redenen op waarom
je op deze partij wil stemmen:

1

2

Schrijf jouw partij hier in het
vakje en vouw daarna de hoek
van het papier naar binnen.
Jouw stem is jouw geheim en
jij mag helemaal zelf weten of
je dat geheim wilt verklappen.

Schrijf hier de partij waarop je stemt en vouw om:

